AMNESTY INTERNATIONAL

MARATON PSANÍ DOPISŮ 2019

HODNOTÍCÍ ZPRÁVA O PROJEKTU AMNESTY INTERNATIONAL ČR*

*VYPRACOVÁNO K 10. 2. 2020

ROK 2019 = REKORD V POČTU RUČNĚ PSANÝCH DOPISŮ

Společně za lepší svět

Jak kdysi řekl Václav Havel: **„Naděje není to přesvědčení, že něco dobře dopadne, ale jistota, že něco má smysl, bez ohledu na to, jak to dopadne." A o tom to přesně je**. Naděje je jednou ze základních ingrediencí nejen Maratonu psaní dopisů ale i naší práce vůbec. Dopisy, které obětem bezpráví a jejich rodinám díky kampani přicházejí, jsou totiž obrovským zdrojem podpory. Jsou pro ně nadějí a důkazem, že jejich utrpení není zbytečné.

Rok od roku se Maraton psaní dopisů pomalu ale jistě stává určitým symbolem podpory lidských práv. Mocným, přitom tak prostým nástrojem, kterým může každý z nás pomoci druhému člověku v jeho utkání s bezprávím. Stačí totiž obyčejná tužka, papír a odhodlání věnovat pár minut svého času k sepsání a odeslání dopisu, který třeba může dostat někoho z vězení.

A tak obrovské díky patří vám všem, kdo jste si našli chvilku a do Maratonu se zapojili. Ať už uspořádáním vlastní dopisové akce, účastí na ní, psaním dopisů i podepisování online nebo příspěvkem na známky k odeslání dopisů. Mám neskutečnou radost, že můžu být svědkem toho, jak se každým rokem zvedá větší a větší vlna solidarity a více a více z vás napíše svůj „dopis proti bezpráví". Letos mi ale počet lidí, kteří se k psaní dopisů přihlásili, naprosto vyrazil dech. Bylo vás totiž o 100% více než loni! **Téměř 500 lidí v Česku napsalo dopis nebo dokonce uspořádalo dopisovou akci** a do psaní zapojilo třeba své přátele a rodinu nebo veřejnost. Podařilo se nám **ručně napsat naprosto neuvěřitelných 17 357 dopisů!**

Je to váš úspěch, protože jste dokázali přesvědčit své přátele, kolegy, spolužáky, studenty, rodinné příslušníky či sousedy, aby si sedli a ručně napsali dopis možná nejpodivnějšímu adresátovi, na kterého se kdy obraceli. **Zkuste si takový počet dopisů představit na jednom místě**, do naší Amnesty kanceláře by se určitě nevešly. Stejně to asi vypadá v prosinci a v lednu v kancelářích prezidentů a ministrů reprezentujících represivní režimy, ale i ve vězeňských celách**. Každý podpis je jako kapka a společně můžeme vytvořit moře a oceány, které symbolicky zaplaví zmíněná místa.**

Okamžiky jako počítání napsaných dopisů, pročítání ohlasů od vás – pořadatelů Maratonu psaní dopisů – mě jen utvrzují v tom, že naše práce má skutečně smysl. Že za každou akcí stojí její pořadatel, a že za každým napsaným dopisem stojí jeden člověk. A všichni jsou to lidé, kteří věnovali kus svého času do něčeho, co není samozřejmé! **Znamená to, že nejen ve světě, ale i v České republice jsou tisícovky lidí, kteří věří, že bránit lidská práva a základní hodnoty jako jsou spravedlnost, svoboda, pravda a solidarita je i v dnešní době, a možná právě v dnešní době, nezbytné.**

Ale Maratonem naše práce rozhodně nekončí, naopak. Jsme v plné síle a pohánění vaší motivací jsme odhodlaní pokračovat v naší lidskoprávní misi i v roce 2020 a budeme rádi, když v tom budeme společně s vámi. Protože, upřímně, bez vás by Amnesty International – lidskoprávní hnutí – nikdy nebylo tím, čím je. Naše práce je postavená na vás, lidech, kteří spolu s námi chtějí dělat svět krůček po krůčku o trochu lepším místem.

Veliké poděkování patří i celému týmu Amnesty, všem dobrovolnicím, dobrovolníkům, stážistkám a stážistům, bez jejichž nasazení, entusiasmu a dobré nálady by letošní Maraton psaní dopisů zdaleka nebyl takovým, jakým byl!

Žaneta Sladká

Koordinátorka kampaně Maraton psaní dopisů

Markéta Jiroušková, stážistka v české Amnesty

Jsem štastná, že ani lidem v ČR nejsou lidská práva lhostejná a zapojili se tak letos v rekordním počtu do akce Maratonu psaní dopisů. V nich píšou vládám, věznitelům, ale třeba i samotným obětem po celém světě a žádají - pro mnohé možná naprostou samozřejmost - dodržování lidských práv. Ta totiž náleží všem. Bez výjimek. Protože ať nás od sebe dělí oceán, poušť, nebo třeba vězeňské mříže, právo na důstojný život máme všichni stejný. Děkuju Amnesty, že jsem toho mohla být součástí :))

Laura Sajdáková, stážistka v české Amnesty

Problematike ľudských práv a slobôd je v dnešnej dobe kladený čím ďalej tým väčší význam. Aj keď žijeme v 21. storočí, kedy má väčšina krajín sveta túto problematiku vo svojej legislatíve upravenú, tak aj napriek tomu nesmieme zabúdať, že existujú krajiny, kde sa človek môže iba ťažko domáhať svojich základných ľudských práv. V takej situácii je nevyhnutné, aby sme my ľudia, ktorí týmito právami disponujú, bojovali aj za práva tých, ktorí o ne boli úplne pripravení. A tu taktiež zohráva dôležitú úlohu aj Amnesty International, ktorá pomáha a bojuje za týchto ľudí prostredníctvom každoročnej kampane Maraton písania listov. Je mi cťou, že som sa mohla spolupodieľať na organizácii tejto kampane a vidieť, že ľudskosť a ochota pomôcť druhým ešte existuje. Verím, že každým nasledujúcim rokom sa s Maratonom oboznámi väčší počet ľudí a že bude zachránených stále viac ľudských životov.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

Září Interní plánování, příprava webu (grafika + texty), spolupráce s dalšími sekcemi a partnerskými organizacemi (Erasmus Student Network, Skaut, Olympiáda lidských práv, vysokoškolské spolky, Česká rada dětí a mládeže aj.).

Říjen Spuštění a tvorba nového webu, hromadné oslovení aktivistů, škol, příznivců partnerských organizací, příprava materiálů (manuály, karty k případům, vzorové dopisy, plakáty, lampiony aj.).

Listopad Příprava a rozesílání materiálů, mapa akcí na webu, telefonické instrukce pořadatelům, šíření na sociálních sítích.

Prosinec Rozesílání materiálů, telefonické instrukce pořadatelům, šíření online petice, tvorba a odesílání formuláře zpětné vazby, pořádání workshopů pro pořadatele maratonu. 10. – 18. prosinec – oficiální termín pro realizaci akcí Maratonu psaní dopisů.

Leden Vyhodnocování zpětné vazby, tvorba a rozeslání závěrečné zprávy a rozesílaní dopisů.

PŘÍPADY

Sarah Mardiniová a Sean Binder (Řecko)

Pomáhali tonoucím lidem na útěku, teď jim hrozí vězení

Marinel Sumooková (Filipíny)

Přežila tajfun, teď bojuje za klima

Yasaman Aryaniová (Írán)

Za protest proti povinnému zahalování 16 let vězení

Yiliyasijiang Reheman (Čína)

Místo života s rodinou převýchovný tábor

Ibrahim Ezz El-Din (Egypt)

Lidskoprávní výzkumník zmizel beze stopy

Emil Ostrovko (Bělorusko)

8 let vězení kvůli nepoctivému zaměstnavateli

NÁSTROJE PRO ÚČASTNÍKY A POŘADATELE AKCÍ

CESTA POŘADATELE MARATONSKÉ AKCE:

- Přihlášení na webu (vytvoření osobního profilu pořadatele, zaslání e-mailu s odkazem na profil)
- Možnost doplnit podrobnější informace o plánované akci
- Doručování materiálů pořadatelům poštou (na vyžádání)
- Realizace akce
- Zaslání výsledku Maratonu (vyplněním formuláře na profilu pořadatele)

PŘEHLED PODPŮRNÝCH MATERIÁLŮ:

Manuály:

Obecný **„JAK NA MARATON“** (info o akci, o případech, výsledky z loňského roku, dojmy pořadatelů aj.)

Specializovaný **„JAK NA MARATON PRO ŠKOLY“**

Specializovaný **„JAK NA MARATON PRO SKAUTY“**

Praktický **„MŮJ MARATONSKÝ DEN“** (checklist, tipy na propagaci/realizaci, instrukce, jak psát dopis aj.)

K propagaci **„MEDIA KIT“**

Plakáty

Letáček

Karty k případům (různé jazyky)

Vzory dopisů (různé jazyky)

Videa

Lampiony

Obrázky a fotky

Seznam účastníků akce

Podrobné informace o případech

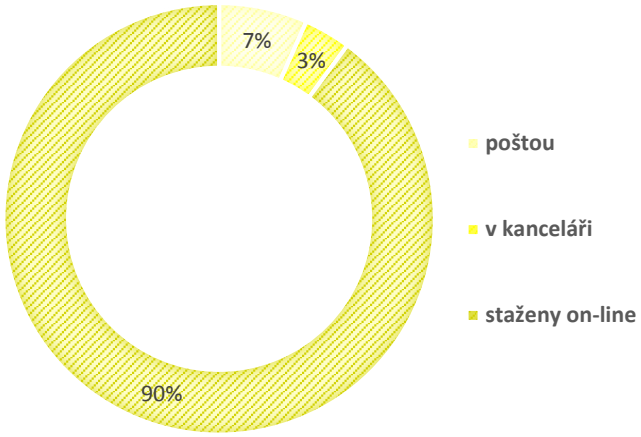

MATERIÁLY OBDRŽENY

Většina materiálů byla dostupná a distribuovaná elektronicky prostřednictvím webu maraton.amnesty.cz nebo e-mailu. Účastníci Maratonu měli možnost požádat o zaslání materiálů poštou.

PROPAGACE

Maraton psaní dopisů jsme propagovali prostřednictvím několika kanálů:

Mailing členům a podporovatelům AI

Hromadné oslovení škol, skautských oddílů, účastníků Olympiády lidských práv, České rady dětí a mládeže nebo studentů prostřednictvím vysokoškolských spolků.

Představení Maratonu na akcích partnerských organizací – Festival Demokracie, konference o lidských právech v Egyptě, Korzo Národní.

Média – o konání Maratonu psaní dopisů informovaly **Seznam TV** i **Česká televize**, pořad Sama Doma, 5 rádií, mimo jiné i **Rádio Impuls,** online nebo tištěná periodika včetně **Vlasty, Mladé fronty DNES** nebo **Blesku**.

Sociální sítě – propagace Maratonu na Facebooku, Instagramu a Twitteru AI ČR

Podpora propagace akcí v regionech – pořadatelé jednotlivých akcí dostali tipy a podklady (plakáty, videa, vzor tiskové zprávy aj.) ke zvýšení povědomí o své akci, veřejné akce byly propagovány přes kanály AI.

JAK MARATON PROPAGOVALI POŘADATELÉ:

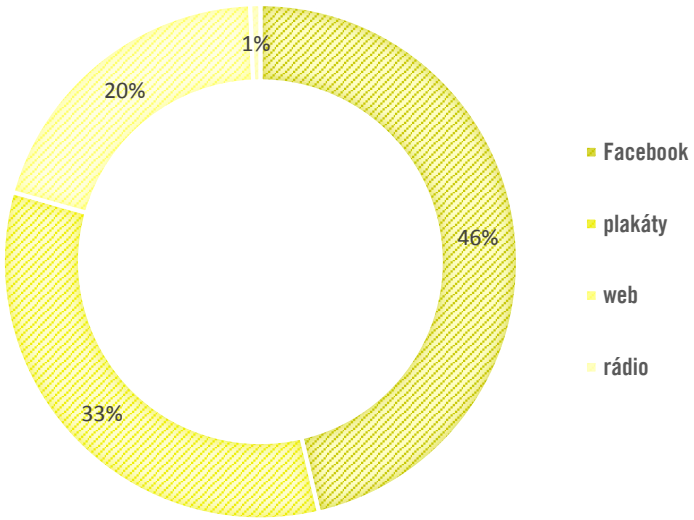

PŘEHLED AKCÍ

V ČR bylo přihlášeno **1017** akcí ve **197** městech a obcích. Z celkového počtu přihlášených pisatelů dopisů a pořadatelů dopisových akcí letošního Maratonu se podařilo uskutečnit **452** dopisových akcí. 201 lidí v dotazníku zpětné vazby uvedlo, že akci nakonec nezvládlo uspořádat a u 364 akcí nemáme žádné informace o jejich (ne)uskutečnění (nepotvrzené akce). Více než **čtvrtina** akcí byla propagována jako veřejně přístupná, ostatní se konaly pro uzavřený okruh lidí (školní, oddílové, rodinné atd.).

ZE VŠECH PŘIHLÁŠENÝCH DOPISOVÝCH AKCÍ

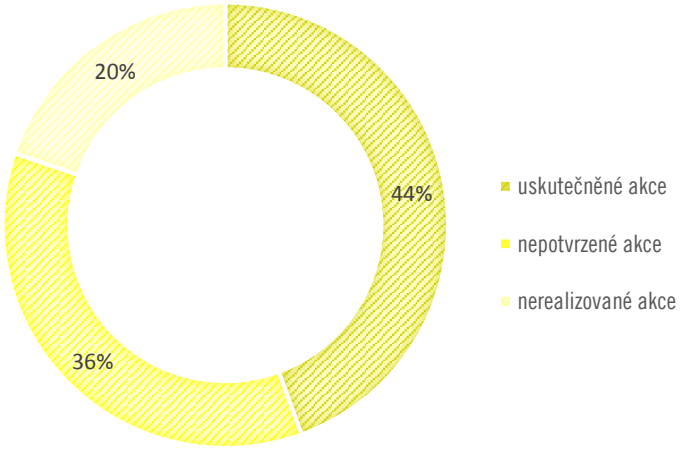

CHARAKTER POŘÁDANÝCH AKCÍ:

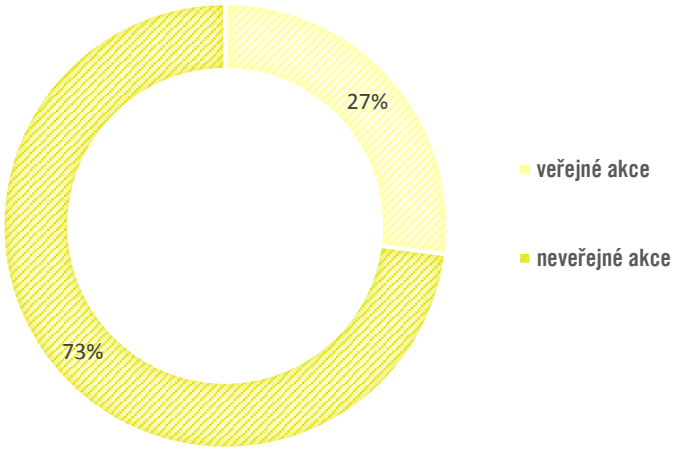

MAPA AKCÍ:

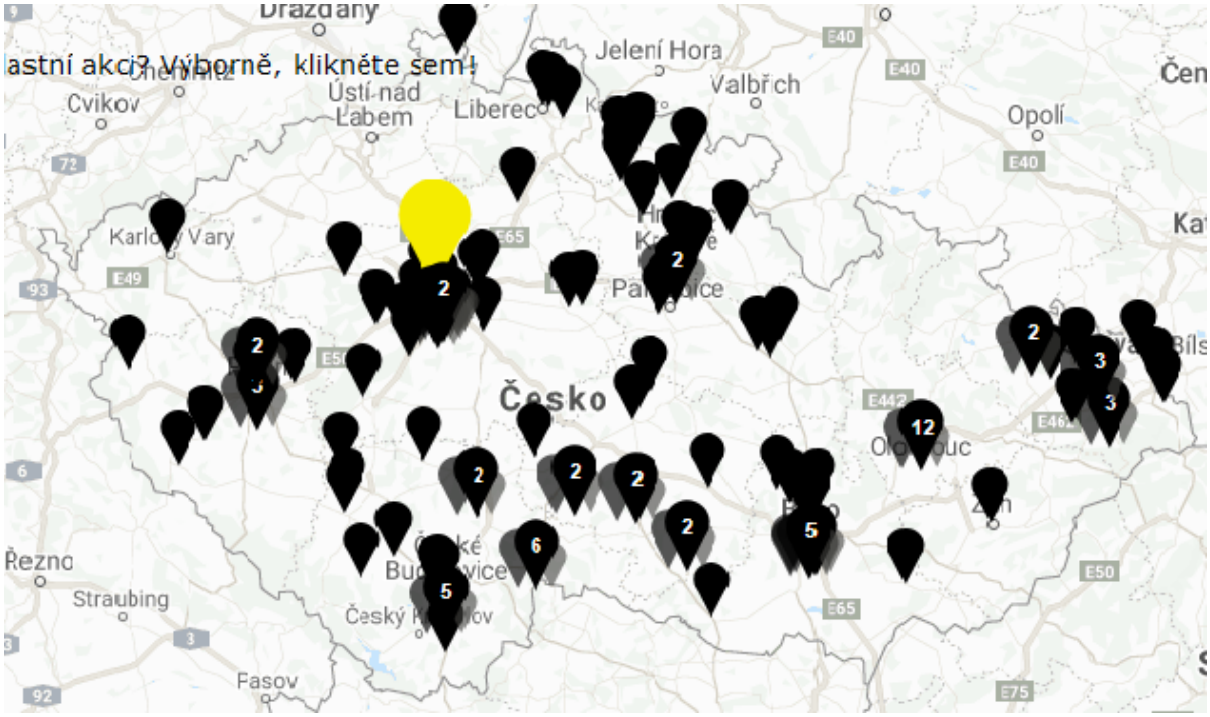

Veřejné

Neveřejné

Zahajovací akce

KDO AKCE POŘÁDAL?

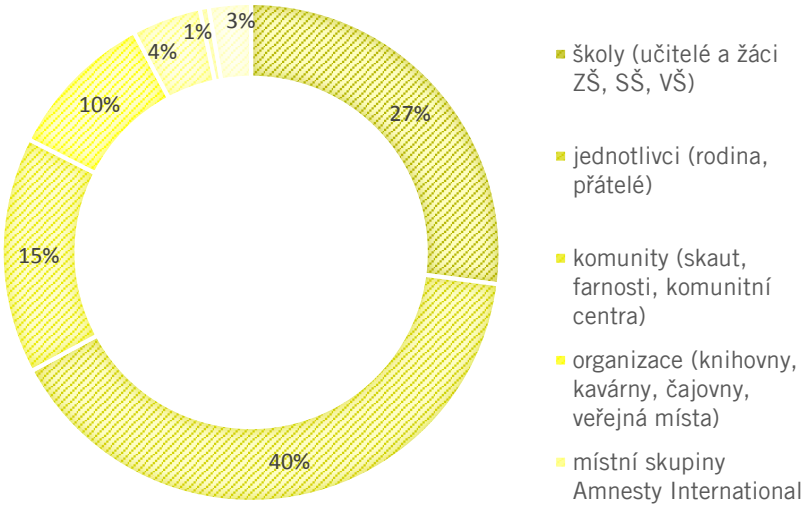

KOLIKRÁT JIŽ LIDÉ POŘÁDALI MARATON?

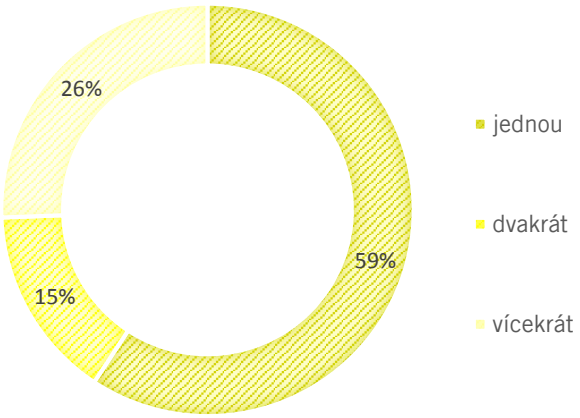

POČET DOPISŮ

Celkem bylo evidováno **17 357** napsaných či ručně podepsaných dopisů, které byly odeslány úřadům nebo přímo vězněným či pronásledovaným lidem a jejich blízkým. Dalších **7 314** dopisů bylo podepsáno online. Celkem se nám tedy podařilo shromáždit **24 671** dopisů.

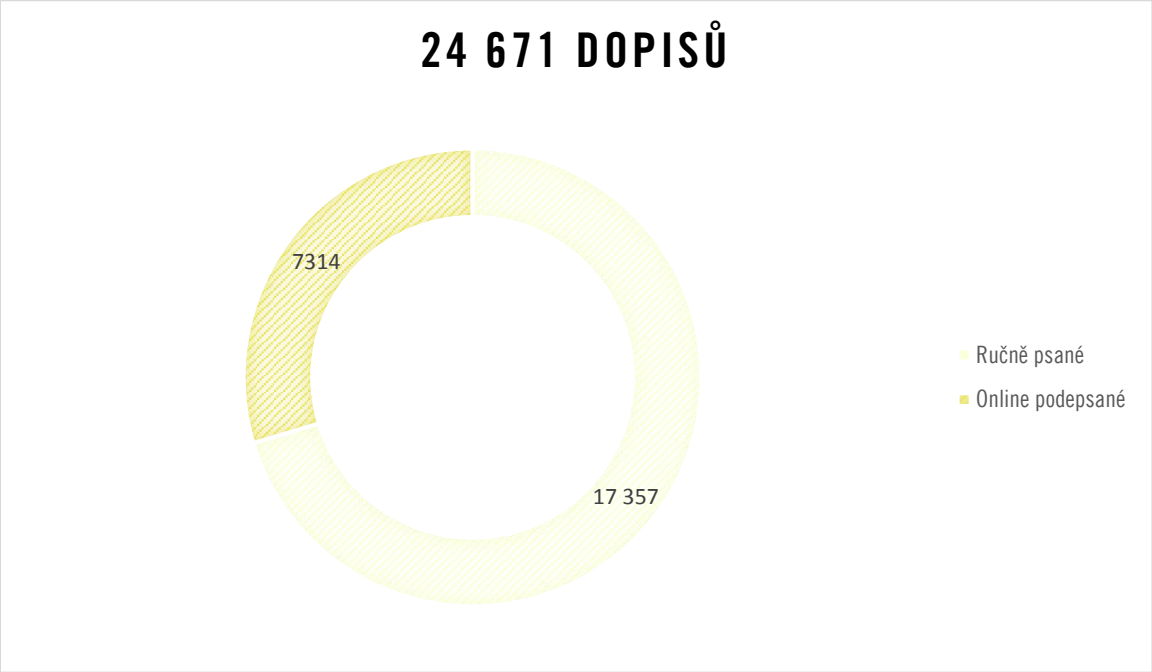

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ AKCE

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ŠKOLNÍ AKCE:

1.	Gymnázium Karviná	683 dopisů
2.	Gymnázium Jihlava	472 dopisů
3.	SOŠ ochrany osob a majetku, Karviná	450 dopisů
4.	Gymnázium Chotěboř	408 dopisů
5.	Střední škola Komenského, Kyjov	350 dopisů

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ MIMOŠKOLNÍ AKCE:

1.	Zahajovací událost Maratonu psaní dopisů	625 dopisů
2.	Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže	388 dopisů
3.	Kavárna s bistro Termoska, Velké Meziříčí	287 dopisů
4.	Místní skupina Amnesty International Olomouc	255 dopisů
5.	Restaurace Ve Dvoře, Vlkoš	240 dopisů

OBLÍBENOST PŘÍPADŮ

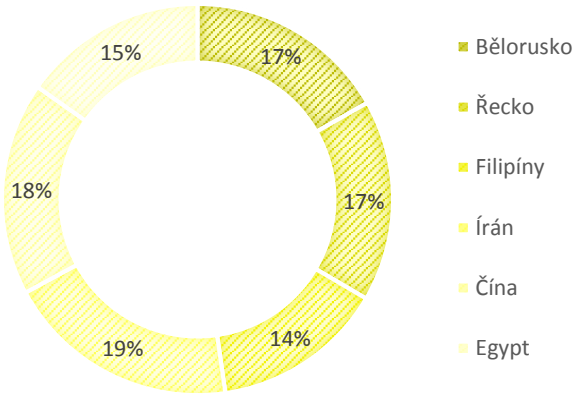

ZPĚTNÁ VAZBA POŘADATELŮ

Ve formuláři měli pořadatelé možnost vyjádřit míru spokojenosti v rámci následujících oblastí:

- výběr případů a informace o nich
- podpora ze strany kanceláře AI ČR
- webová stránka maraton.amnesty.cz
- materiály pro organizátory
- motivace pro zapojení do Maratonu
- obecně i pro každou kategorii zvlášť mohli připojit vlastní komentář

Výběr případů a informace o nich:

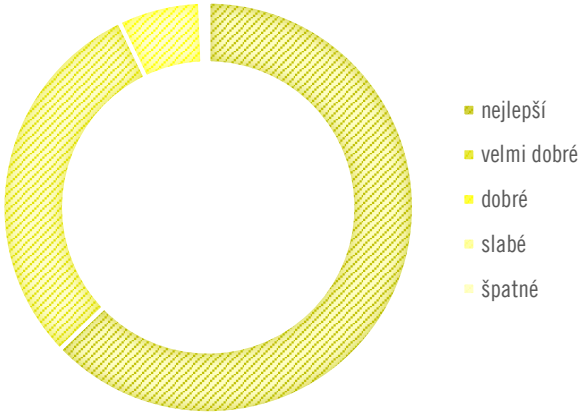

Podpora ze strany kanceláře AI ČR:

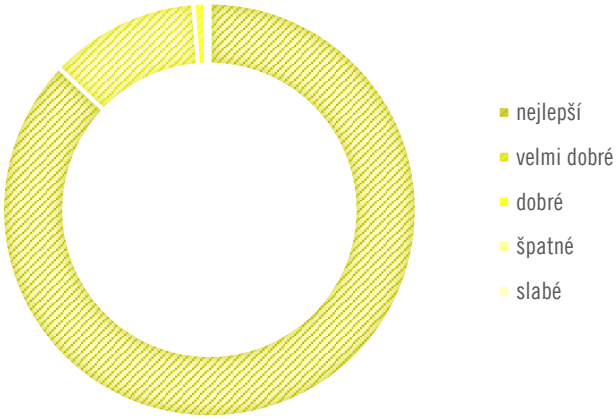

Webová stránka Maratonu a profil pořadatele:

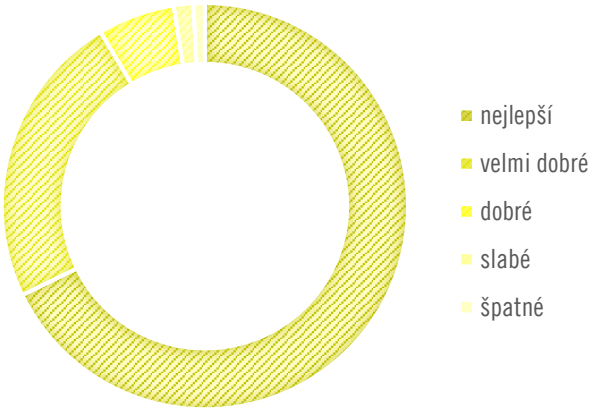

Materiály pro pořadatele:

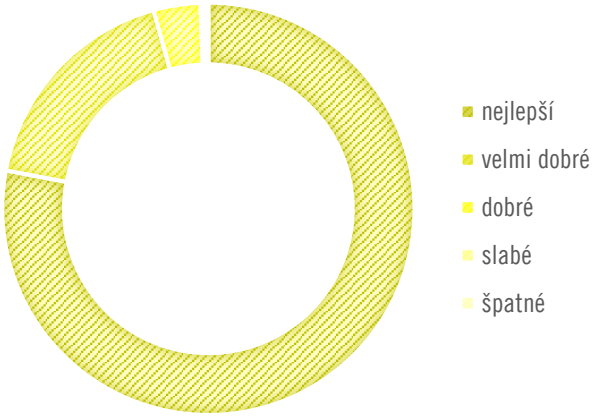

FINANCOVÁNÍ ZNÁMEK

Naprostá většina pořadatelů a pořadatelek dokázala odeslat dopisy samostatně – na známky přispěli sami účastníci na akcích (případně dopisy sami odeslali), v některých případech poštovné hradil zčásti nebo zcela sám pořadatel. Někteří zvolili možnost odeslání dopisů prostřednictvím kanceláře AI ČR.

JAK POŘADATELÉ FINANCOVALI ODESÍLÁNÍ DOPISŮ?

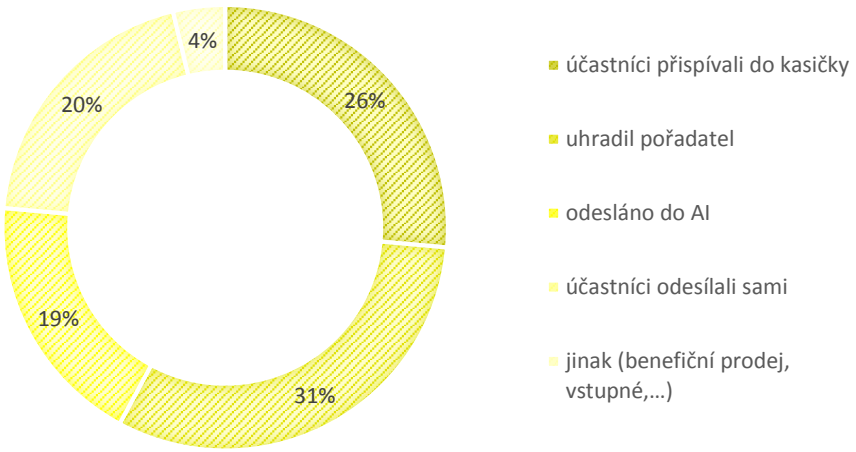

FOTKY Z AKCÍ POŘADATELŮ

Skautský institut, Praha

Poslanecká sněmovna ČR

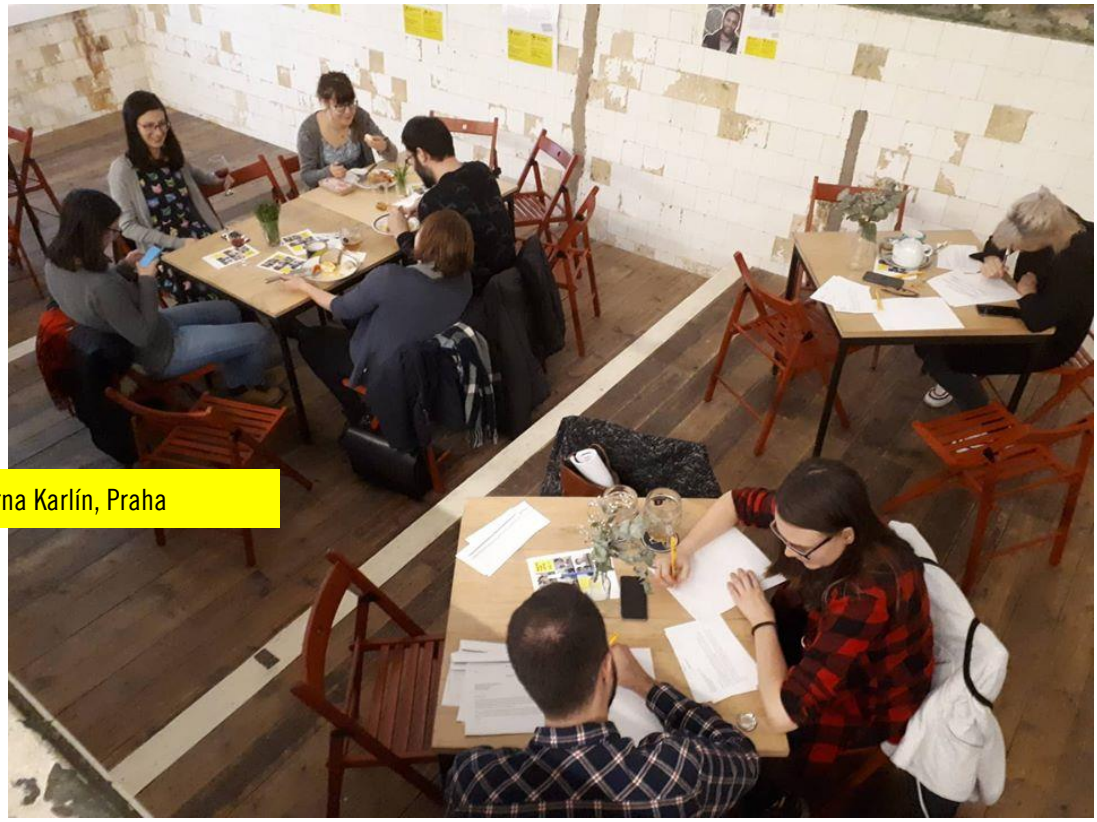

Kasárna Karlín, Praha

Gymnázium Dr. Karla Polesného, Znojmo

MOTIVACE POŘADATELŮ ZAPOJIT SE

Mgr. Martina Dobrucká, učitelka ZŠ Velké Pavlovice

Tento projekt mě velice nadchl. Coby učitelka 1. stupně jsem se rozhodla v rámci hodin slohu v české jazyce zapojit do psaní dopisů i děti. Je úžasné, jak je v dětech zakořeněna touha pomoci lidem, na nichž je pácháno zlo a bezpráví. Děti tak dopisy pečlivě psaly vlastní rukou a společně jsme je zanesli na poštu. Tou největší odměnou byl pro ně stejně ten pocit, že jejich dopisy měly smysl. Věřím, že je důležité v dětech touhu po zastání se potřebných podporovat a budovat, a tak bych chtěla povzbudit všechny pedagogy, kteří mají možnost se do Maratonu se svými žáky zapojit, tak aby neváhali. Stojí to určitě za to.

Lenka Zemánková, 1. oddíl Zlatěnky, středisko Hořice

Maratonu psaní dopisů jsem se zúčastnila proto, že lidská práva jsou pro mě jednou z nejdůležitějších hodnot na světě. A tak jsme s družinou skautek společně psaly dopisy a povídaly si o lidskoprávních tématech. Výhodou je, že se může zapojit každý, nemusí to být žádná obrovská akce pro veřejnost. Vždycky se dá napsat pár dopisů v průběhu oddílové schůzky nebo nějaké víkendové akce. Nebo třeba můžete nechat Maraton uspořádat vaše rovery a rangers, kteří díky tomu nasbírají spoustu skvělých zkušeností do budoucna.

Daniel Molnár, Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Praze

Věřím, že úsilí každého jednotlivce pomoci dobré věci má smysl a o to větší je naděje na úspěch, o co víc jednotlivců se ve svém úsilí spojí. Zorganizovat Maraton psaní dopisů je jednoduché a naděje na účinek a úspěch je vysoká. Skvělý pocit. 84 dopisů získaných během akce, kde se účastnilo cca 100 lidí, není vůbec špatný výsledek. Zapojilo se spontánně i několik dětí z našeho sboru.

Milan Freiberg, Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže

Prospěšná věc, která nestojí tolik energie, ale může pomoci. Na mnoha případech jsme se přesvědčili, že dopisy mohou přispět k zmírnění nebo odpuštění trestu nebo pomohou k propuštění vězněných aktivistů. A jsem přesvědčen, že Maraton je krásná příležitost výuky lidským právům a občanské angažovanosti.

Magdaléna Bušová, Biskupské gymnázium Brno a MŠ

Zajímám se o sociální problémy a lidská práva. Jakožto studentka ale nemám moc finančních prostředků ani času se aktivně zapojit do nějakého hnutí nebo jej finančně podpořit. Proto jsem využila možnosti pomoci a zapojit se aspoň jednorázově a uspořádat Maraton. Vzkaz? Je to věc malá, kterou zvládne s trochou úsilí každý, ale dokáže změnit velké věci a je to super zkušenost do budoucna :-).

Marek Winter, čajovna Domeček na Kopečku

Do Maratonu jsem se zapojil především proto, že je to věc, která upozorní na hrubé porušování lidských práv v celosvětovém měřítku. Představuji si, jak to vlastně vypadá, když se odpovědným osobám plní schránky a psací stoly desítkami tisíc dopisů z celého světa, které jim říkají: "Víme o tom a nelíbí se nám to!" Akce je ze strany organizátorů parádně připravena, podklady a instrukce jsou srozumitelné, takže stačí jen chtít!

Eliška Perutková, Skautská klubovna Kelč

Do organizace jsem se zapojila z jednoho prostého důvodu – udělat něco pro druhé. Když jsme měli skautskou besídku, pustila jsem motivační video celému našemu středisku a pozvala je další den na psaní. Nepřišli všichni, ale přišlo jich dost a jsem za to hrozně ráda. Před Vánoci to mělo krásnou atmosféru. Lidem, kteří se organizace bojí, bych chtěla vzkázat, že není důvod. Já jsem si vše nachystala a připravila sama, a přitom jsem úspěšně splnila všechny zápočty a „předvánoční stres“. Váš Maraton může být malá akce, ale ve výsledku to je obrovská věc.

VYBRANÉ DOJMY A ZKUŠENOSTI POŘADATELŮ

Děkujeme všem pořadatelům Maratonu psaní dopisů za sdílení jejich dojmů a komentářů ve zpětné vazbě.

Dana Nalevanková, Kancelář doprovázení pěstounů Cestou necestou, Praha

Pri organizovaní Maratonu aj pri účasti na iných Maratonoch, som si uvedomila, aké je krásne, že ľudia si sadnú a píšu dopisy. Vytráca sa to z aktivít ľudí celkovo a to, že tým môžu meniť životy a pomáhať iným, je natom to najkrajšie!

Johana Svobodová, Free Shop ČZU, Praha

Určitě skvělá a smysluplná akce. Věřím, že tyto projekty pomohou nejen obětem, ale celkově problematice, které se případu týká.

Veronika Holečková, Nové Chabry

Vždy je skvělé vědět, že to, co děláte, má smysl. V Amnesty se mi zatím nikdy nestalo, že by něco z mého úsilí nebylo zúročeno, tudíž mám vždy skvělý pocit.

Pavlína Hornová

Jsem ráda, že se Amnesty v tomto angažuje a akcentuje to, že i když se jedná o zdánlivě malou pomoc, tak důsledek může být ve velkém počtu lidí značný.

Věra Šulcová

Jelikož jsem psala sama doma ale zároveň jsem věděla, že lidi od nás ze skautu také dnes píšou, tak to bylo hrozně hezké uvědomění, že prostě dost lidí najednou pomáhá. A k tomu samozřejmě dopomohly všechny vaše materiály a prostě vše okolo. Takže děkuji za tu možnost

Magdaléna Petrášová, Café na půl cesty, Praha

Bylo to super zkušenost, jsem ráda, že jsem na to na Facebooku narazila a mohla tak pomoci lidem, kteří to vážně potřebují.

Šimon Trusina, Betlémská kaple, Praha 3

Maraton psaní dopisů tradičně spojujeme s vánočním představením dětí v kostele. Vánoční zpráva o naději tak získává nový rozměr, kdy se každý může zapojit a konkrétnímu člověku (byť často na druhé straně zeměkoule) snadným způsobem skutečně pomoci.

Kateřina Medunová, Hasičská klubovna

Maratonu moc fandím a doufám, že pozitivně ovlivní životy vybraných lidí trpících bezprávím. V naší skupině bylo 6 dětí a ty, co už umí psát bez problémů, hrdinně vytrvaly a napsaly dopisy až do konce (2 v angličtině) :-)

Markéta Čapková, Studentský klub Kampa, sídlo skautských oddílů

Dojem skvělý. Ve skautském oddíle jsme se jak s malými, tak většími dětmi seznámili se 2 příběhy, které si děti krásně zapamatovaly. Starší děti psaly spíše vládám, ty mladší pak kreativně vymýšlely povzbuzení pro jednotlivé hrdiny. Děkuji za možnost poprvé se zúčastnit takovéto akce a budu se těšit na další ročník. :)

Kateřina Ondráčková, Gymnázium Třebíč

Bylo skvělé zkusit roli pořadatele a vědět, že našich "pár" dopisů může mít obrovský dopad.

Lenka Navarro, SOU tradičních řemesel a SOŠ, Brno

Super, ziakov to zaujalo, nevedeli vela o teme, takze sa verim, nieco aj naucili o tom, jako sa ludske prava "dodrziavaju" inde vo svete.